

Beköszöntő

„Haladtunk-e az egészségügyi rendszer hatékonyságának javítása felé?”

Gyakran felmerül a kérdés, hogy egy elsősorban döntéshozóknak szánt lapban, jelenjenek-e meg az orvostudomány témakörébe tartozó cikkek. A válasz egyértelműen igen, azonban túl egyszerű lenne pusztán azzal letudni, hogy az egész egészségügy rendszerének építőköveit a klinikum jelenti, s napjainkra a rendszer és az intézményi menedzsment minden szintjén egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a gazdasági jellegű kérdések, illetve az intézményrendszerben dolgozó klinikusokat is döntéshozóknak kell tekinteni.

Egy döntéshozóknak szóló szaklap elsődleges feladata kell, legyen az is, hogy minden olyan, a gyógyító eljárásokat érintő változást kommunikáljon, amelyeknek közvetve vagy közvetlenül hatása lehet a jelen vagy jövőbeni menedzsment döntésekre, legyenek azok alkalmazott terápiás választások vagy intézményvezetést érintő egyéb, pl. személyi kérdések. A klinikai gyakorlatban várható vagy bekövetkezett változások, új tudományos eredmények hatással vannak az egész egészségügyi ellátórendszerre és a menedzsmenti döntésekre is. Gondoljunk csak bele: amint egy sebészeti eljárást bevezetünk, az akár jelentős kórházi betegforgalmat terelhet át a járóbeteg vagy egynapos sebészeti ellátásba, intézményi, ágazati szinten is befolyásolva a kapacitástervezést, humán erőforrás allokációt, gazdálkodást. De egy új diabétesz gyógyszer megjelenése, amely alapellátásban is beállítható, vagy egy olyan tumorpatológiai felfedezés, amely az eddig megismert terápiás vonalak megváltoztatásán keresztül a betegutak átrendeződését is eredményezi, mind-mind hatással lesznek az egészségügyi menedzserek döntéseire is.

Az egészség-gazdaságtan gyakran a megszorításokkal és a forráskivonással azonosítja, holott az egészség-gazdaságtan tudományága csupán a korlátozottan rendelkezésre álló források igazságos, racionális elvek mentén történő, átlátható felhasználását próbálja megvalósítani, arra törekedve, hogy egy hatékonyabb ellátórendszer jöjjön létre, amely társadalmi szinten a lehető legtöbb egészségnyereséget eredményezi. Ahogy a költséghatékonyság fogalma sem költségcsökkentést jelent, úgy az egészség-gazdaságtan sem egyenlő a megszorításokkal. Érthető, hogy a klinikus számára nem egyszerű elfogadni, ha egy adott beteg nem juthat hozzá az általa szükségesnek ítélt terápiához, mert az bár klinikailag hasznos, mégsem költséghatékony, a költségeihez mérten nem eredményez megfelelő egészségnyereséget. Ebben az esetben az egészségügyi közgazdász ugyanazt a pénzt egy magasabb egészségnyereséget ígérő terápiára javasolja elkölteni, a klinikus viszont már csak annyit érez a nála lecsapódó döntésből, hogy a beteg már megint nem juthat hozzá egy adott terápiához. Az ilyen és ehhez hasonló döntések sohasem egyszerűek, számos klinikai, gazdasági és etikai aspektusuk van, ezért kulcsfontosságú a kommunikáció.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az egészség-gazdaságtan nem csodaszer, nem szabad kizárólagos döntéshozó elvnek tekinteni, viszont nem is szabad kizárólagosan felelőssé tenni az egyes döntésekért. Az egészség-gazdaságtan módszerei csupán egy jó eszközt jelentenek a döntéshozóknak ahhoz, hogy olyan döntések születhessenek, amelyek mentén összességében fenntartható és finanszírozható maradhat egészségügyi rendszerünk, még akkor is, ha ellátók szintjén a következmények fájdalmasak. A prioritásképzés az egészségügyi döntéshozók, tágabban a társadalom feladata.

Lapunk feladata pedig, hogy tájékoztassuk az olvasóinkat, a döntéshozókat – ide értve a klinikusokat is – az egészségügyet érintő döntésekről, újdonságokról. Szeretnék kiegyensúlyozott kommunikációs felületet biztosítani a szakma és a döntéshozók számára, egyrészt, azzal, hogy tudományos megközelítésben bemutatjuk az egészségpolitikai döntések hátterét, makrogazdasági, társadalmi összefüggéseit, azok hatásait pozitív és negatív értelemben egyaránt. Másrészről hasábjainkon teret adunk a szakmai véleményeknek, így a klinikusok is lehetőséget kapnak az őket érintő problémák kommunikációjához. A fentiek alapján talán választ adhattunk arra a kérdésre, hogy miért fontos a szakma számára is, hogy egy menedzsment lapban megjelenjenek orvosszakmai cikkek is. Az IME-nek nem célja orvosi szaklapok szintjén és mélységében tárgyalni a klinikumot, hanem azt elsősorban menedzsment szempontból megközelíteni, és annak szélesebb összefüggéseinek bemutatására helyezni a hangsúlyt. Mindezen gondolatok mentén szeretném a Kedves Olvasók figyelmébe ajánlani jelen, az egészség-gazdaságtani konferenciára megjelenő lapszámunkat.

*Dr. Kósa József
az Egészség-gazdaságtan rovat vezetője*